

РЕПУБЛИКА
СРБИЈА

ПОВЕРЕНИК ЗА
ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ

ЗАЈЕДНО ОБЕЛЕЖАВАМО
МЕЂУНАРОДНИ ДАН ТОЛЕРАНЦИЈЕ
16. НОВЕМБАР

ИСТИ
ДРУГАЧИЈИ
РАВНОПРАВНИ

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ТОЛЕРАНЦИЈЕ

Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу (УНЕСКО) установила је **16. новембар** као **МЕЂУНАРОДНИ ДАН ТОЛЕРАНЦИЈЕ** - дан који нас подсећа на поштовање и уважавање другачијих од нас.

Толеранција је прихватање богатства различитости идеја и ставова, оних који су друге нације, вере, различитих су година, другачије изгледају, или који говоре другим језиком.

Ако желиш да научиш ШТА ЈЕ ДИСКРИМИНАЦИЈА...

↑ Можеш да научиш **ЈЕДНОСТАВНО**:

Када је особа стављена у лошији положај у односу на друге особе, а разлог те неједнакости је неко њено лично својство/карактеристика.

↑ Можеш да научиш и **МАЛО КОМПЛИКОВАНИЈЕ**:

Када се према једнакима поступа неједнако, али и када се једнако поступа према неједнакима.

ТО значи да је ДИСКРИМИНАЦИЈА

Свако **неоправдано** прављење разлике засновано на личном својству!

Када се према некоме понашамо различито само зато што нема исто држављанство или зато што је неке друге националне припадности (а не оне којој припада већина), зато што је друге вере, стар, сиромашан или другог пола, зато што има инвалидитет, другачије изгледа...

Шта није дискриминација?

Није свако прављење разлике дискриминација. Понекад се у животу догађа да се према некоме заиста поступа неправедно, а да то није дискриминација јер није засновано на **личном својству**.

Ко може да буде дискриминатор?

Свако: продавачица у пекари, власник ресторана, министар, возач аутобуса, директорка, станари зграде, школа, шалтерски радник...

Ко може да буде дискриминисан?

Свако: власник обућарске радње, учитељ, лекарка, новинар, организација, ученица...

Лично својство као основ дискриминације

Да би неједнак третман био дискриминација, потребно је да се заснива на одређеном личном својству.

Лично својство може се дефинисати као лично обележје једне особе које одређује њен физички, психолошки, духовни, економски или друштвени идентитет.

Може бити стварно или претпостављено лично својство.

Узрочно-последична веза

између личног својства и
акта дискриминације

Ово су нека лична својства

раса

боја
коже

осуђиваност

старосно
доба

национална
припадност

држављанство

језик

изглед

верска или
политичка
убеђења

инвалидитет

брачни и
породични
статус

преци

родни
идентитет

имовно
стање

рођење

генетске
особености

здравствено
стање

ВАЖНО је да знаш:

ДИСКРИМИНАЦИЈА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА
и нико не сме да те дискриминише!

ДИСКРИМИНАЦИЈА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА
и никога не смеш да те дискриминишеш!

Сви људи су једнаки и имају **иста права**

Начело једнакости и забране дискриминације је једно од основних начела људских права.

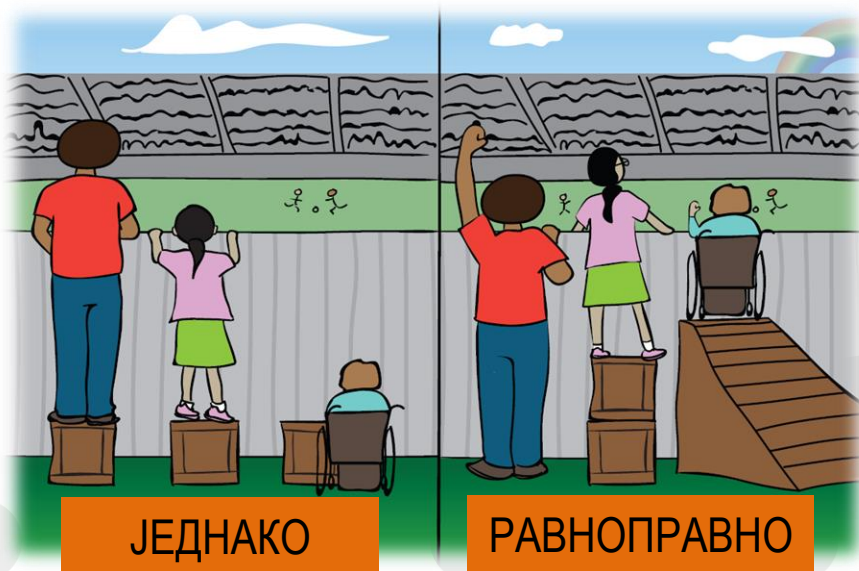
- † Сви људи су пред законом једнаки и вредни поштовања.
- † Сви су у обавези да поштују ово начело!

Посебне (афирмативне) мере

Неки људи (или групе људи), због различитих разлога који дуго постоје и трају, налазе се у неједнаком положају у односу на остале. Њихов положај у друштву је лош и неравноправан у погледу могућности да се запосле, школују, напредују до утицајних положаја...

Да би се та дугогодишња грешка исправила, а они који су у лошијем положају били потпуно равноправни, потребно је предузети **посебне мере** којима се отклањају последице „раније дискриминације“.

КАКО БИ СЕ ПОСТИГЛА СТВАРНА РАВНОПРАВНОСТ

посебним мерама даје се извесна предност онима у лошијем положају како би дошли на исту „стартну позицију“ коју имају остали грађани.

Стереотипи и предрасуде

НЕГАТИВНА МИСАО (стереотип) доводи до НЕГАТИВНИХ ОСЕЋАЊА (предрасуда), а онда НЕГАТИВНИХ ПОСТУПАКА (дискриминација).

- † Нпр. ако имамо уверење да је неко лењ, глуп, неспособан, агресиван, онда имамо и негативне емоције према њему (мрзимо га, презиремо, не поштујемо) онда ћемо се и лоше понашати према њему (игнорисати га, исмејавати, нападати, искључивати)...

Људи често увредљив говор правдају шалама, а дискриминацију тиме што мисле да су другачији људи лоши, мање вредни и да зато што су такви заслужују да буду у лошијем положају.

Често не знају да је дискриминација забрањена!

**ДИСКРИМИНАЦИЈА
НИЈЕ ШАЛА**
ПРИЧАЈМО О РАВНОПРАВНОСТИ

Различити, али равноправни

СВИ СМО
ЈЕДНАКИ
И МОЖЕМО
ЗАЈЕДНО!

Без обзира на наше разлике, сви морамо бити **РАВНОПРАВНИ** и морамо се међусобно **ПОШТОВАТИ** и **УВАЖАВАТИ**.

Сви имамо **ИСТЕ ПОТРЕБЕ**
(да учимо, радимо, играмо се, дружимо...)
само се понекад начин задовољења наших
потреба разликује.

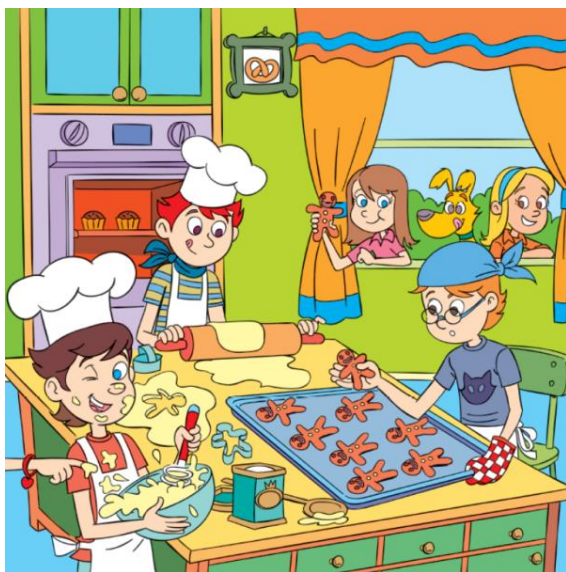
✗ „Само дечаџи могу да играју фудбал“.

И девојџице и дечаџи могу да се баве свим спортовима.

✗ „Кухање је за жене“.

Не постоје искључиво мушка и женска занимања и послови.

✗ „Деџи са инвалидитетом је место у специјалним школама јер имају посебне потребе“.

Сва деџа (без обзира на инвалидитет, пол националност, боју коже) имају исте потребе, само се начин задовољења разликује.

Заштита од дискриминације

Повереник за заштиту равноправности је институција чији су главни задаци да штити од дискриминације и да унапређује равноправност.

Свако ко сматра да је дискриминисан може да се обрати Поверенику и да поднесе притужбу.

ПРИТУЖБА

Повереник за заштиту равноправности

Телефакс: +381 11 263 81 84
Адреса: Београдска 70, 11000 Београд,
Република Србија
poverenik@ravnopravnost.gov.rs

Оде стави свој потпис

Датум

5

Можете те да догађај опишете детаљно, а то значи да напишете када и где се то догађај десило, шта је и ко том приликом рекао или урадио, ко је тада био присутан, да ли смо томе неког обавестили и сл...

Питужба коју нам поднесете биће копирана и достављена онима против кога је поднесена.

Свако ко сматра да је дискриминисан може да се обрати Поверенику и да поднесе притужбу.

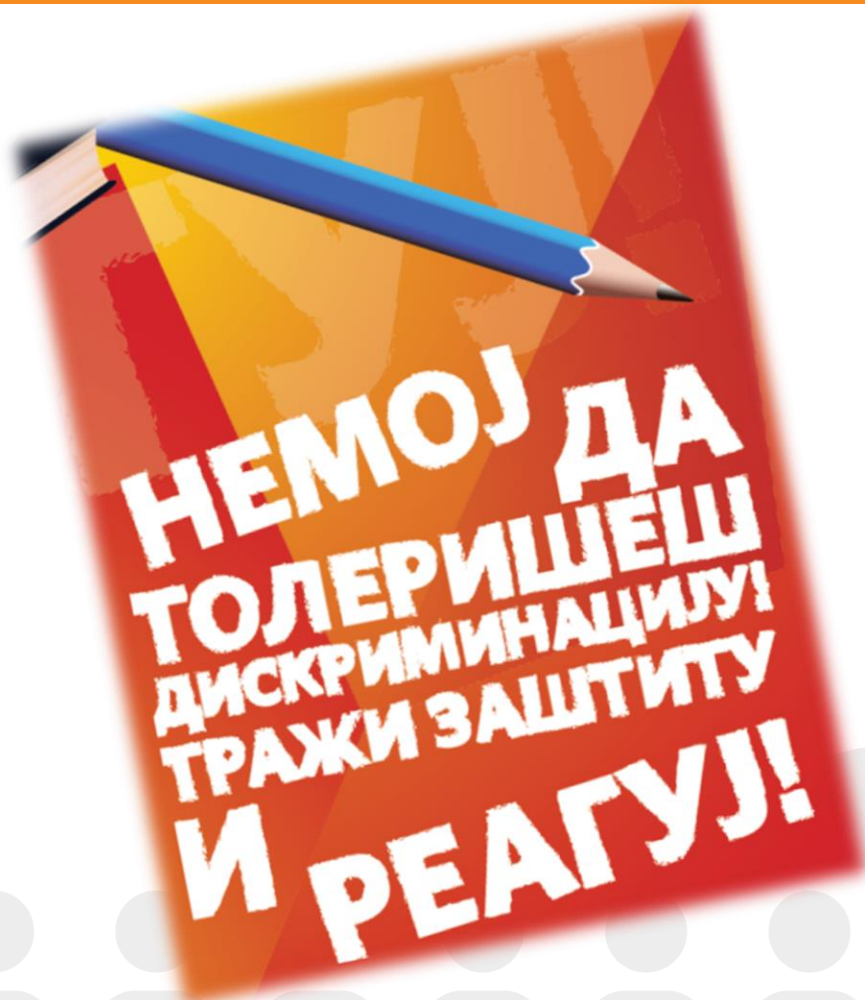
Можете те да догађај опишете детаљно, а то значи да напишете када и где се то догађај десило, шта је и ко том приликом рекао или урадио, ко је тада био присутан, да ли смо томе неког обавестили и сл...

Промоција равноправности и толеранције

- ↑ Акција Повереника „Равноправно до циља“ на БГ маратону - промоција равноправног учешћа у спорту за децу и спортисте са инвалидитетом;
- ↑ Панел младих саветника - група деце из целе Србије која Поверенику помаже у раду и питањима која се тичу унапређења равноправности и положаја деце;
- ↑ „Мост разумевања – међугенерациска солидарност“ - наградно такмичење за основце избор за најбољи есеј, ликовни рад и фотографију на тему међугенерациске сарадње;
- ↑ *Moot court* - наградно такмичење за студенте права у симулацији суђења у случајевима дискриминације;
- ↑ Медијске кампање уз учешће јавних личности ради промоције толеранције;
- ↑ Едукативне публикације и брошуре на тему равноправности;
- ↑ Пакет Вајбер налепница „Стоп дискриминацији“.

Пракса Повереника

Конкретни случајеви дискриминације
из праксе Повереника
који су успешно решени...

СРБИЈА: **0** ДИСКРИМИНАЦИЈЕ!

Алергија на млеко

Роберт Беговић

Ђорђе је од рођења алергичан на млеко, млечне производе и јаја. За њега колач или, чак, један обичан сендвич може да буде веома опасан.

... а сада, посебна посластица за мог дејачка! Омилан бакин домати џем!

Фу! Мрзим џем! Јео сам га у вртићу јуче и прекључе, сваки дан! Омилани су ми се и џем и мед и риба из конзерве!

Међутим, када је тата отишао на разговор са дежурним васпитачем, речено му је да кувар вртића нема могућности да за Ђорђа обезбеди посебну исхрану.

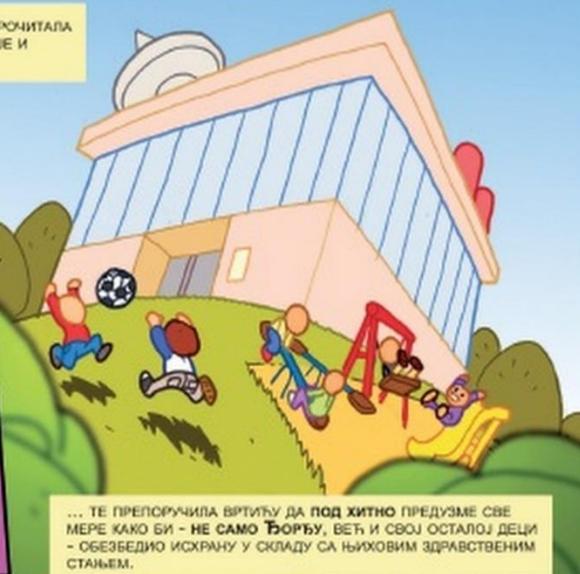
Ђорђеви родитељи су били убеђени да решење постоји, али дуго нису знали коме да се покале на пош систем исхране - све док једног дана нису чули за Повереницу за заштиту равноправности!

Свуда смо ишли - у секретаријат, у Министарство... Нико нам није помогао, свуда говоре како је једини не може да се мења, а ја знам да у вртићима у другим градовима није тако! Ви сте нам последња нада!

Дошли сте на право место.

Повереница је Ђорђевицима прочитала одређе Закона о забрани дискриминације и потврдила како они јесу у праву...

... те препоручила вртићу да под хитно предузме све мере како би - не само Ђорђу, већ и свој осталој деци - обезбедио исхрану у складу са њиховим здравственим стањем.

Када се мама вратила са посла...

Мислим да Ђорђу у вртићу поново сервирају једну исту храну за све оброке, сваког дана. Иако смо их толико пута молбили да му обезбеде посебну исхрану...

Ја више не могу да толико често излазим са ћомом и носим му посебан џем, а ако му спремам да понесем у вртићу - поквали се!

На крају, ми платимо трошак џема за вртић - и за храну. Морали смо да потпуно са њима...

АУТОР: Урош Беговић

ИДИ У ЗАДЊУ КЛУПУ!

ЗДРАВО СВИМА

ТИ НЕ МОЖЕШ ДА СЕ ИГРАШ СА НАМА!

ЗДРАВО! КАКО СЕ ЗОВЕШ?

ХАЈДЕ ИДЕМО!
НЕМОЈ ДА ПРИЧАШ
СА ЊИМ. ОН ЈЕ
РОМ!!!

ТО НИЈЕ ТВОЈЕ МЕСТО,
ИДИ У ЗАДЊУ КЛУПУ!

АУТОР: Вук Палибрк

Батине пред испит

29. октобра сам отишао у школу да полажем испит.

Ретко одлазим тамо. Откако сви знају да сам геј, приморан сам да више не похађам редовно наставу.

Нисам се осећао опуштено у тој згради, али сам говорио себи да не бринем, јер негде међу ученицима би требало да је школски полицајац.

Тада сам зачуо повике...

Покушавао сам да се сконцентришем на градиво за испит...

...и био нападнут физички.

Онда се појавила разредна и смирила ситуацију...

...а ја сам отишао у хитну помоћ.

Школа није предузела све што је потребно да те заштити и то је довело до тога да те други ученици дискриминишу.

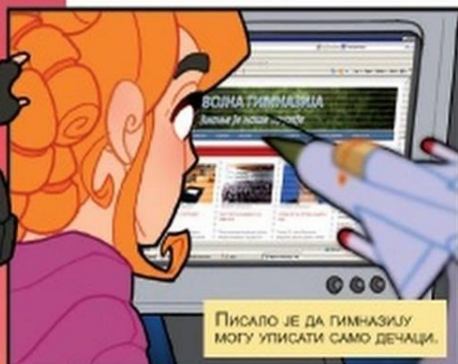
Школа мора учити децу толеранцији и прихватању различитости. Боримо се против дискриминације.

ДА САМ МУШКО...

Још као мала девојчица Јована се радовала када би на телевизији приказивали неки документарцац о војсци или ратни филм, а посебно када је током распуста могла да проводи сате слушајући дедине доживљаје из армије...

Једног дана, међутим, када је посетила веб-сајт Војне гимназије на екрану је дочекала непријатно изненађење!

Писало је да гимназију могу уписати само децачи.

Јована је била толико разочарана и љута да је одлучила да се пожали Повереници за заштиту равноправности.

... и сваки пут када би је рођаци и пријатељи питали коју ће средњу школу уписати, Јована је увек говорила како ће то бити војна гимназија!

То није фер! Ја сам боља од свих девака у разреду и у физиком и у математици! Знам да бих била савршен кадеткиња!

Повереница је била сигурна да је у Јованином случају дошло до дискриминације.

Одлучила је да што пре напише писмо Министарству одбране како би им добронамерно сакрила да је она девојка која је пропустила конкурс за уписивање у Војну гимназију.

Пошто се Повереница за заштиту равноправности јако добро разуме у питања дискриминације, Министарство одбране је послало њену препоруку ...

... а наредне школске године Јована је уписала Војну гимназију!

Закон је закон, морало је да упишемо конкурс!

АУТОР: Урош Беговић

Тако сам и мислила! Конкурс није у складу са Конвенцијом које Република Србија поштује! Ево, и у Уставу лето пише: Јована има потпуно једнака права као и сви други децачи и девојчице! А у Јованиној одбрани стању је Закон о забрани дискриминације, Закон о равноправности полова, Конвенција о правима детета...

НЕУСПЕЛА
РОЂЕНДАНСКА
ЖУРКА

АЛЕКСАНДАР ЗОГРАФ

МИЛИЦА ЈЕ ДОШЛА У КАФИЋ СА ДРУГОМ И
ДРУГАРИЦОМ ДА ПРОСЛАВЕ УРОШЕВ РОЂЕНДАН...

СЕЛИ СУ ЗА СТО,
ДОГОВАРАЈУКИ
СЕ О НАРУЧИВАЊУ
КОРИСТЕТИ
ЗНАКОВНИ
ЈЕЗИК.

МОЛИМ ВАС, ДА ЛИ
БИСТЕ ДОШЛИ ДА ПОРУЧИМО?

КАДА ЈЕ КОНОБРИЦА
ПРИМЕТИЛА ДА У
КОМУНИКАЦИЈИ
КОРИСТЕ ЗНАКОВНИ
ЈЕЗИК...

СВИ СТОЛОВИ СУ
ГЕЗЕРВИСАНИ. МОРАТЕ
ДА ИДЕТЕ У НЕКИ
ДРУГИ ЛОКАЛ!

АЛИ... СВЕ ЈЕ ПРАЗНО...
ЕВО У БАШТИ ИМА
СЛОБОДНИХ СТОЛОВА,
СЕЋЕМО ТАМО, НАМА НЕ
СМЕТА...

НА ТО ЈЕ ПРИШАО И ДРУГИ КОНОБАР...

НИ У БАШТИ
НЕМА МЕСТА!

ТО ШТО НЕ ЖЕЛИТЕ
ДА НАС УСЛУЖИТЕ ЗАТО
ШТО НЕ ЧУЈЕМО И
КОРИСТИМО ЗНАКОВНИ
ЈЕЗИК ЈЕ ДИСКРИМИ-
НАЦИЈА И ЗАБРАЊЕНА
ЈЕ ЗАКОНОМ!

А ЗАТИМ СУ ОТИШЛИ ДА
СЛУЧАЈ ПРИЈАВЕ ПОВЕРЕНИЦИ ЗА
ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ...

СТОП
ДИСКРИМИНАЦИЈИ!

АУТОР: Александар Зограф

ДА ЗАКЛЪУЧИМО:

Равноправност наше право и наша одговорност

Градимо толерантно друштво које
поштује различитост и свима пружа
једнаке шансе и могућности!

ПРИДРУЖИ НАМ СЕ!

